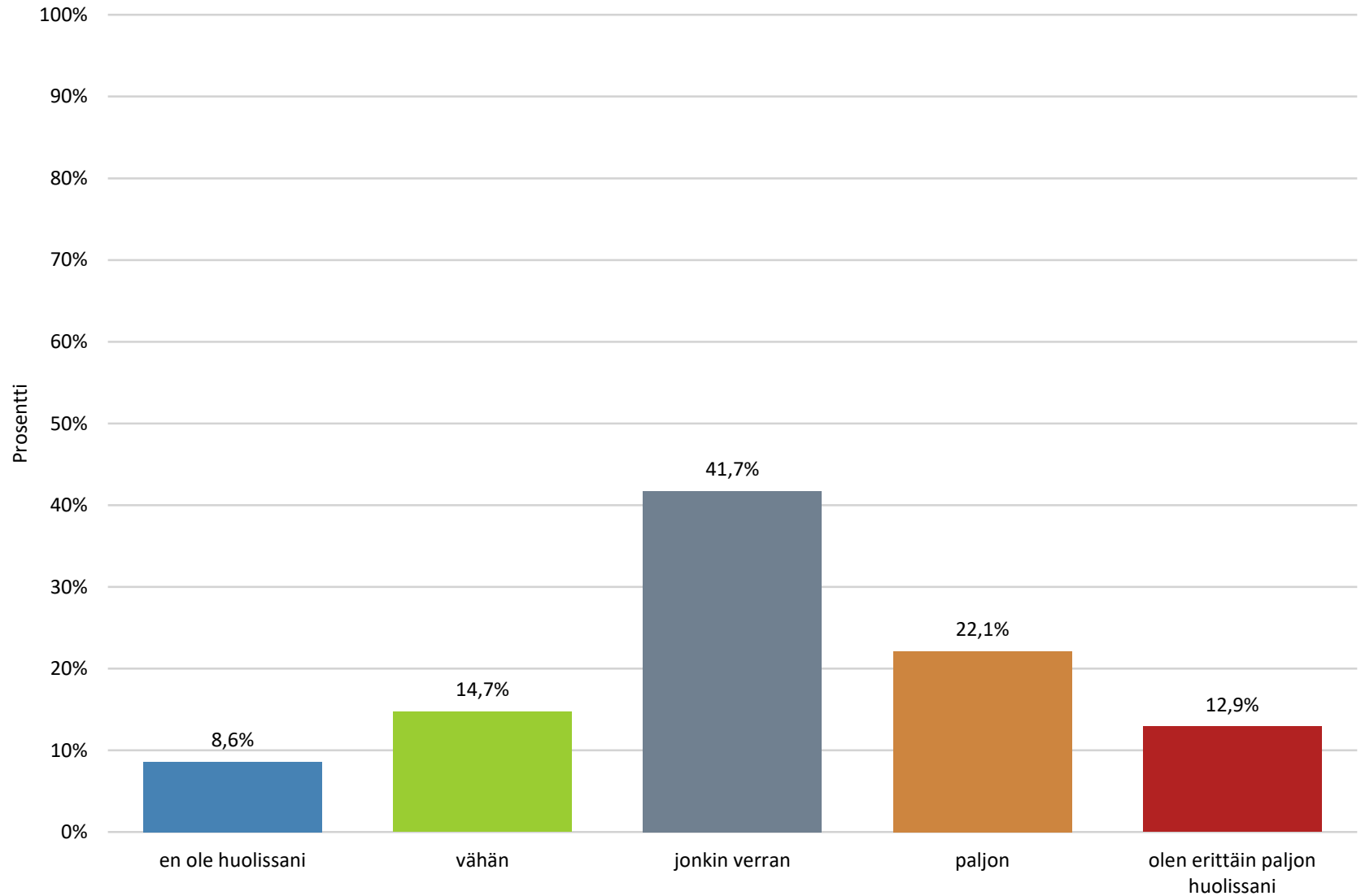
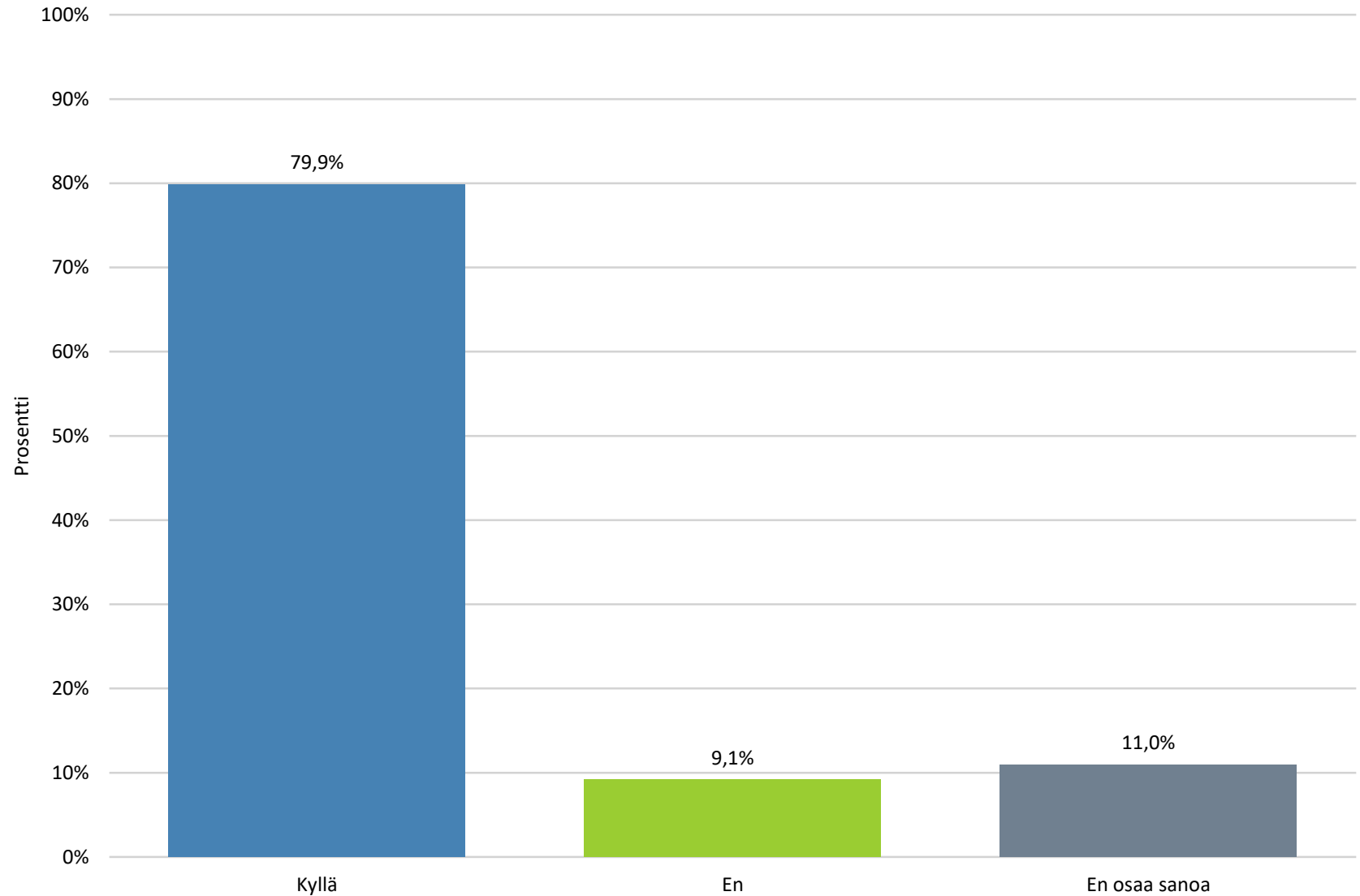

Naantalin kaupungin ympäristöohjelma –
työntekijäkyselyn tulokset
(tiivistelmä)

“Oletko huolissasi Naantalin luonnonympäristön tilasta ja sen tulevaisuudesta?”

“Oletko havainnut työssä tai työympäristössä asioita, jotka voisi tehdä nykyistä ympäristöystävällisemmin?”

“ Mitä ja millä tavoin asioita työssä tai työympäristössä voisi kehittää nykyistä ympäristöystävällisemmäksi?”

1. Suuri osa vastaajista (56 henkilöä) nosti esille kierrätyksen ja roskien lajittelun.

Kierrätystä tulisi olla enemmän, mm. muovin kierrätys puuttuu. Keittiöissä menee kaikki jäte samaan sekajäteroskikseen, ruuan jätteet ja kaikki.

Tehostamalla kierrätystä ja lajittelemalla jätteet oikein. Nythän on edelleen vallalla se käsitys "ei kuulu mulle", "meidän liitto ei suostu". Tuo ajattelutapa juuri esim. vapauttaa joitakin henkilöitä lajittelemasta.

Esim. muovin ja muun kierrätettävän materiaalin tehokkaampi kierrätys.

Biojäteastioita myös opettajanhuoneisiin / kahvihuoneisiin. Opiskelijoille biojäteastia.

Enemmän kierrätysastioita näkyville, lajittelu muovi, kartonki, paperi jne.

Kierrätystä voisi tehostaa (tällä hetkellä alkamassa muovin keräys, joka on huippujuttu).

Kaupunki ei tällä hetkellä kierrätä työyhteisönä. Näkisin tärkeänä, että kaikissa kaupungin tiloissa ja keittiöissä (opettajainhuoneet, kahvihuoneet) olisi monipuoliset kierrätysastiat.

Roskien lajittelu tällä hetkellä olematon! Ei ole mahdollisuutta lajitella, koska roskiksia on vain yksi ja kaikki roskat menee samaan astiaan.

Kierrätys ja kierrätyspisteiden toimivuus. Työpaikassani kierrätetään vain pahvi ja lasi. Pahvikeräyspiste aina täynnä - tyhjennysväli!

Roskien lajittelu pitäisi olla jokaisen velvollisuus! Siivooja ei ole roskisdykkari, joka "perkaa" muun henkilöstön roskikset. Ei ole liian vaikeaa, kyse on pelkästään välinpitämättömyydestä. Päiväkodeissa/kouluissa ei ole enää erillisiä kierrätysastioita, vaan kaikki menee ns. samaan roskikseen.

Aikaisemmin kerättiin biojäte erikseen ja ainakin vihreän lipun päiväkodissa oli kunnia-asia, että metallit, lasit, pahvi ja paperi päätyy niille tarkoitettuihin lajitteluastioihin. Myös maitopurkit huuhdeltiin ja toimitettiin kartonkikeräykseen. Nyt kaikki kerätään polttokelpoiseen jätteeseen.

Asenteet kaipaavat ravistelua! Nyt uusimpana muovinkierrätyskin kun ruukataan nähdä vain lisätyönä ja likimain työntekijöiden kiusaamisena.

Kierrätys. Muovin kierrätystä (kierrätyspistettä, koontipaikkaa) ei ole, muovijätettä tulee erittäin paljon. Pahvit, lasit, metallit ja paperit yms. kierrätetään kyllä.

Kierrätys. Muovi ja biojäte tulisi kierrättää erikseen.

Kierrätys puuttuu työpaikalta. Esimerkiksi hankittaisiin Naantalin kotihoidon toimistolle kierrätysastiat metallille, lasille, biojätteelle sekä muoville. Nykyään toimistollamme heitetään kaikki roskat polttokelpoiseen jätteeseen.

Kierrätysasioissa esim. biojätteen hyödyntäminen.

Jätteiden lajittelu ajanmukaiseksi. Biojäte- ja muoviroskikset käyttöön.

Biojäteroskikset hoitolaitosten, esim. tk:n ja Birgittakodin pihalle.

Omassa työpaikassani kierrättäminen on huonolla tasolla. Täällä ei juurikaan kierrätetä, vain metalli ja lasit ja nekin huonosti. Pitäisi olla paremmat astiat/tilat kierrättämiselle.

Kierrätysohjausta tulisi lisätä sekä mahdollistaa kierrätys myös käytännössä. Ohjeiden tulee olla niin selkeät että jokainen tietää miten toimia.

Jätteiden lajittelu. Suunnattaisiin lajittelu myös kahvihuoneen jätteisiin.

Jätteiden kierrätyspisteet eri toimipisteisiin, myös muovikierrätys.

Toivoisin parempi kierrätysmahdollisuuksia Terveyskeskukseen. Tuotamme paljon bio-, paperi-, pahvi- ja muovijätettä, eikä näitä tällä hetkellä kierrätetä järkevissä määrin.

Kierrätys kuntoon ja mahdollisuus kierrättämiseen helpoksi.

toimipisteisiin monipuolisemmat kierrätysastiat

Rymättylän koululla ei ole muovinkeräysastiaa, eikä ole edes ihan lähellä. Muovijätettä tulee paljon esim. keittiöltä.

mm. kouluissa ja päiväkodeissa kierrätysastiat ei toimi. Joissakin paikoissa on ulkona olevat jättepisteet liian kaukana ja hankalissa paikoissa.

Koulujen jätteastioissa pitäisi olla myös biojäteastia. Asiaa kyllä opetetaan lapsille, mutta esimerkki on todella huono, koska kaikki poltettavat ja ruokajätteet laitetaan kuitenkin samaan astiaan.

2. Paperittomuus:

Ei tulostettaisi asioita turhaan.

Paperin käytön vähentäminen

Paperittomuus

Kopiopaperia käytetään edelleen todella paljon.

Työskentelen koulussa. Turhia monisteita otetaan paljon.

Paperin käyttö (turhat tulostukset pois, kaksipuolinen tulostus aina kun mahdollista, "turhat" päätökset pois)

Turhien paperien arkistointiin ja tulostuksiin pitäisi kiinnittää huomiota enemmän.

Paperia kuluu hirmuisia määriä kun joitain asioita voitaisiin melko yksinkertaisilla toimenpiteillä hoitaa sähköisesti.

Tällä hetkellä työssäni edelleen tulostetaan paljon paperille vaikka sähköiset järjestelmät ovatkin tulleet yleisemmiksi. Eri järjestelmien välillä tarvitsisi olla paremmat mahdollisuuden siirtää tietoa yms.

Lopetetaan asiakirjojen ja muiden papereiden turha tulostaminen. Digitalisoidaan kaikki voitavissa oleva.

Paperittomat toimistot

Tulostamisen vähentäminen ja siirtyminen sähköiseen asiointiin mahdollisimman laajalti. Sähköiseen allekirjoitukseen siirtyminen mahdollistaisi monien allekirjoituksen vuoksi paperille tulostamisen.

3. Kasvis- ja lähiruoka:

Lähiruuan ja kausituotteiden hyödyntäminen ruuan valmistuksessa.

Ruokailu kasvispainotteisemmaksi

Enemmän kasvisruokaa.

Kasvis- ja vegaaniruokaan panostaminen ja näiden edistäminen

Ruokalassa lähiruuan käyttö, luomukahvin käyttö, lihan vähentäminen (punaisen lihan korvaaminen kalalla ja kanalla), kasvien lisääminen myös liharuokaan.

Ruokaloissa voitaisiin käyttää enemmän lähiruokaa.

Kasvisruoka

Ruokalassa ei ole kasvisvaihtoehtoa joka päivälle (jos ei sitten valitse herneitä ja salaatinlehtiä :))

4. Ruokahävikin vähentäminen:

Ylijäämä ruoka menee hävikkiin, voisiko sitä vaikka myydä edullisesti esim. vanhuksille/varattomille lapsiperheille ,toisin sanoen ruokaa tarvitseville.

Koulujen ruokailuista jäävälle ruoalle voitaisiin keksiä parempi paikka kuin roskis, esim. myydä, lahjoittaa, tarjota seuraavanakin päivänä.

Päiväkodeissa hävikkiruuan "myyminen" työntekijöille, roskikseen heittämisen sijaan (päiväkodintyöntekijöillä ei oikeastaan mitään etuja, tämä voisi olla heille yksi luontainen etu, josta kenenkään ei tarvitse olla kateellinen, harva muun alan ihmisistä syö 20 lapsen kanssa ja ruokailun ohessa pomppii kymmeniä kertoja auttamaan milloin missäkin.

Hävikkiruualle (esim. päiväkodit, koulut) olisi löydettävä ympäristöystävällinen ratkaisu!

Ruokahävikkiä on todella paljon.

Ruokajätteiden määrää voisi koulussamme vähentää A) valvomalla ruoan jättämistä, esim. ruokavaksit osasta oppilaista ja B) tarjoamalla useammin oppilaille ruokia, joista he pitävät.

5. Valaistus ja sähkölaitteiden sammutus, lämmityksen säätely työpisteillä:

Valojen sammuttaminen tiloista siksi ajaksi, kun niissä ei ole ketään / päivän päätteeksi valojen sammuttaminen.

koneiden ja valojen sammuttaminen kun niille ei ole käyttöä/tarvetta

Kaupungintalon valaistus mietityttää myös näin kesäaikaan, kun kaikissa huoneissa palaa valot. Vähemmälläkin tulee toimeen.

Sähkölaitteiden sammutus yöksi.

Valaistuksessa voitaisiin siirtyä led-valaisimiin. Henkilökunnan tulisi huolehtia siitä, että työpäivän päätyttyä valot ja erilaiset sähköiset laitteet eivät jää päälle.

Tietokoneet ja näytöt sammutettaisiin työpäivän päätteeksi

Turhat valot pois (enemmän aikakytkimellä olevia valoja)

Valot voisivat olla liiketunnistimella toimivia.

Lämmitystä pienemmälle.

Lämpö ja kylmätalous: rakennuksia lämmitetään ja viilennetään samaan aikaan. Kouluissa "unohdetaan" tehojäähdytys päälle kesäloman ajaksi.

Lämpötilat alemmas ja villapaidat kunniaan. Ei helmikuussa tarvi pystyä olemaan koulu- tai työpäivää t-paidassa.

Rakennusten lämmön- ja ilmanvaihdon säätely - modernimmat ratkaisut ja lyhytnäköisen säästämisen lopettaminen henkilöstön hyvinvoinnin kustannuksella

Viikonlopun jälkeen töihin tullessa on kuuma ja ilma huono, tunkkainen.,ilm. laitetaan ilmastointi pois päältä viikonlopuksi. Säästääköhän aikaa myöden?

6. Työmatkapyöräilyyn ja kävelyyn kannustaminen:

Kannustaminen työmatkapyöräilyyn ja ainakin työpisteiden välillä liikkumiseen.

Toivon myös parempia pyöränsäilytyspaikkoja, jotta ihmiset uskaltaisivat vaihtaa auton pyörään. Nyt henkilökunnan pyörät eivät ole lukitussa tilassa, mikä altistaa ne varkaudelle.

Turhat autolla ajamiset pois.

pyörällä töihin -kampanja

7. Ympäristöystävälliset hankinnat:

Hankinnoissa voisi hyödyntää entistä enemmän ekologisuus ja kierrätys. Hankinnoissa voitaisiin huomioida valintaperusteena ympäristöystävällisyys.

Olisi mahdollisuus miettiä hankintoja tehtäessä ympäristöystävällisiä vaihtoehtoja eikä raha/hinta aina olisi suurin argumentti

Muovin käytön vähentäminen

Hajuttomat ja ympäristöystävälliset puhdistusaineet

Päiväkodissa käytetään liian usein kestäkäyttöastioita.

Enemmän biohajoavia materiaaleja käyttöön.

Valmisruokien käytön vähentäminen.

Hankinnat tulisi olla kestäviä ja pestäviä, siivousaineet voisivat kenties olla luontoystävällisempiä, välillä on kertakäyttöastioita.

Kaupungin autot kannattaa jatkossa hankkia ympäristöystävällisimpinä. Kaupungin autot voisivat olla hybridejä tms. tai ainakin mahdollisimman vähäpäästöisiä.

Käyttämällä esim. biopolttoaineita kaupungin koneissa ja autoissa ekosähkö

Ympäristöystävälliset materiaalivalinnat remonteissa ja rakentamisessa (elinkaariajattelu)

Vanhoja laitteita voisi uusia nykyaikaisemmiksi, jolloin vanhat saadaan kierrätykseen ja uudet kuluttavat vähemmän sähköä.

Vähennettäisiin kertakäyttötarvikkeiden käyttöä.

Ympäristöystävälliset mustekasetit, puhdistus- ja saniteettiaineet

8. Materiaalitehokkuus ja kuluttaminen:

Kierrätys ja korjaaminen kunniaan - liian helposti ostetaan aina uusia tuotteita jos vanha vikaantuu eikä edes selvitetä korjausmahdollisuuksia. Autoilua varmaan saisi ainakin jonkun verran vähennettyä suunnittelemalla työpäivän kulun tarkemmin.

Kierrätysmateriaalin käytön tehostaminen

Rikkinäisiä laitteita (esim. lasirikkoinen Ipad) ei korjata, vaan tulee uusi laite tilalle. Kouluissa on vanhoja kalusteita ja samalla paljon uudempaa tavaraa menee kaatopaikalle.

Päällekkäisiä kuljetuksia

Labravedet tulevat vain 1000 ml pulloissa, vaikka sitä voisi tulla reilummassakin koossa, jolloin muovijätettä tulisi vähemmän.

9. Ympäristökasvatusta ja luonnon huomiointia ja kestävää luonnon käyttöä kouluihin:

Olemme koulussamme (Kultarannan koulu) aloittamassa syksyllä 2019 ympäristöpainotteista opetusta kaikille luokille eskarista kutoseen. Tavoitteena on kiinnittää huomiota ns. ekososiaalisen sivistyksen lisäämiseen. Tarkoituksena on luoda kasvatuksen keinoin uudenlaista kansalaisuutta, jossa osataan elää luontoa arvostaen ja kunnioittaen. Kannustamme esim. oppilaita kävelemään koulumatkat, välttämään ruokahävikkiä, tekemään ekologisista valintoja, toisaalta liikumme luonnossa ja opetamme luonnon monimuotoisuuden tuntemusta.

Koulut, kerhot, päiväkodit ja eskarit jotka sijaitsevat metsän läheisyydessä ja käyttävät metsää, pitäisi opetella käyttötapoja joilla metsä kestää kulutusta kauemmin. Muutenkin opetetaan luonnon ja elämistön kunnioittamista.

Veden käytöstä tiedottaminen sekä lapsille opettaminen esim. käsienpesun yhteydessä seurataan veden kulutusta.

Kouluille voisi järjestää yhdessä puutarhapuolen kanssa siivouspäiviä, jotta lapset oppisivat kantamaan vastuuta ympäristöstä. Pidämme siivouspäiviä kaksi kertaa vuodessa, mutta ympäristöpuoli voisi olla mukana teettämässä haravointia ym. Jotkut nykylapset ovat niin vieraantuneet kaikesta tekemisestä, että yhteisöllinen tekeminen pitää saada kaikkien koulujen alueiden jokavuotiseen toimintaan. Koulumme lähimetsää on myös harvennettu, sitä risukkoakin putsamaan voisi ottaa lapsia mukaan. Meillä on metsää ja luontoa koulumme lähellä, joten pitäisi saada lehtikomposti pihaan, jotta lapsia voisi opettaa kompostoimaan.

Olen ihmettelyt sitä, kun työpaikalla (päiväkodissa) ei kierrätetä roskaa, vaikka se kuuluu opetukseen, ja lähellä on lajittelupisteet mutta kaikki menee samaan roskikseen. Keittäihin varmasti pystyy laittamaan lajitteluroskikset.

Asioista ei voi tietää, jos niistä ei puhuta ja lapsille opeteta.

Lisää kierrätystempauksia alakouluun. Jätekierrös, jonka 8. lk oppilaat tekevät yläkoulussa, olisi loistava jo pienemmillekin.

10. Työmatkaliikkuminen:

Kimppakyytien suosiminen.

Työmatkojen mahdolliset "tukemiset", kannustaminen kimppakyyteihin tai julkisten kulkuneuvojen käyttöön.

Joukkoliikenteen käyttämisen tukeminen työmatkoissa

Kaupunki voisi siirtyä tukemaan liikuntaa liikuntasetelein, jolloin se kannustaisi liikkumaan ihmisiä enenmmän ja näin ollen kunnon parantuessa alettaisiin tulemaan töihinkin muullakin kuin autolla ja bussilla.

Kaupunki voisi myös tukea pyöräilyä ja kävelyä työmatkoilla rahasummalla, mitä tehdään jo osassa yrityksissä!

Etätyön mahdollisuutta pitäisi saada käyttää huomattavasti enemmän kuin nyt. Omassa työssäni esimerkiksi työtä pystyisi tekemään melko paljon etänä, ja tämä vähentäisi melko pitkää työmatkaa ja sen mukana tuomia päästöongelmia. Etätyö on nykypäivää ja säästää sekä luontoa että toisinaan jopa tehostaa työntekoa!

Skypepalaverit

Muita kommentteja:

Kaupungintalon torin puoleiselle julkisivulle olisi kiva saada uudelleen kasvillisuutta.

Aurinkokaupungin imagoon voisi sopia hienosti, että kaupungintalon katolle esimerkiksi asennetaan aurinkopaneelit ja että edes osittain kaupungintalon kuluttama energia kuitattaisiin uusiutuvilla aurinkoenergialla.

"maaseutukohteisiin" on hankittu kompostorit, mutta lumikaudella ei sinne kompostorille edes avata polkua (5 cm lumikerrokseen).

Päiväkotien pihojen monimuotoisuus ympäristötekijät huomioiden.

Naantali voisi hakeutua Hinku-kunnaksi.

Joka toimipaikalla/yksiköllä voisi olla ns. ekotukihenkilö (Turun kaupungin tapaan), joka koulutettaisiin tehtäväänsä.

Tietoisut intrassa/käytävien seinillä sekä erilaiset "kilpailut" yksiköiden välillä ovat helppoja keinoja lisätä tietoisuutta.

Ympäristöohjelmasta tiedottaminen, työntekijöiden sitouttaminen, tiedon jakaminen.

Toimenpiteiden ympäristövaikutusten arviointi ja minimointi päätöksiä valmisteltaessa. Ympäristökoulutukseen ja -tietoisuuteen panostaminen läpileikkaavasti kaikilla hallinnonaloilla.

Kaupungin hallintoimien tilojen käytön maksimointi

Roskaamisen vähentäminen ja autoilun vähentäminen.

Joutomaiden istutus ja toisarvoisessa käytössä olevien alueiden (esim. liikenneväylien ympäristöjen) ottaminen tehokkaaseen vihreään käyttöön.

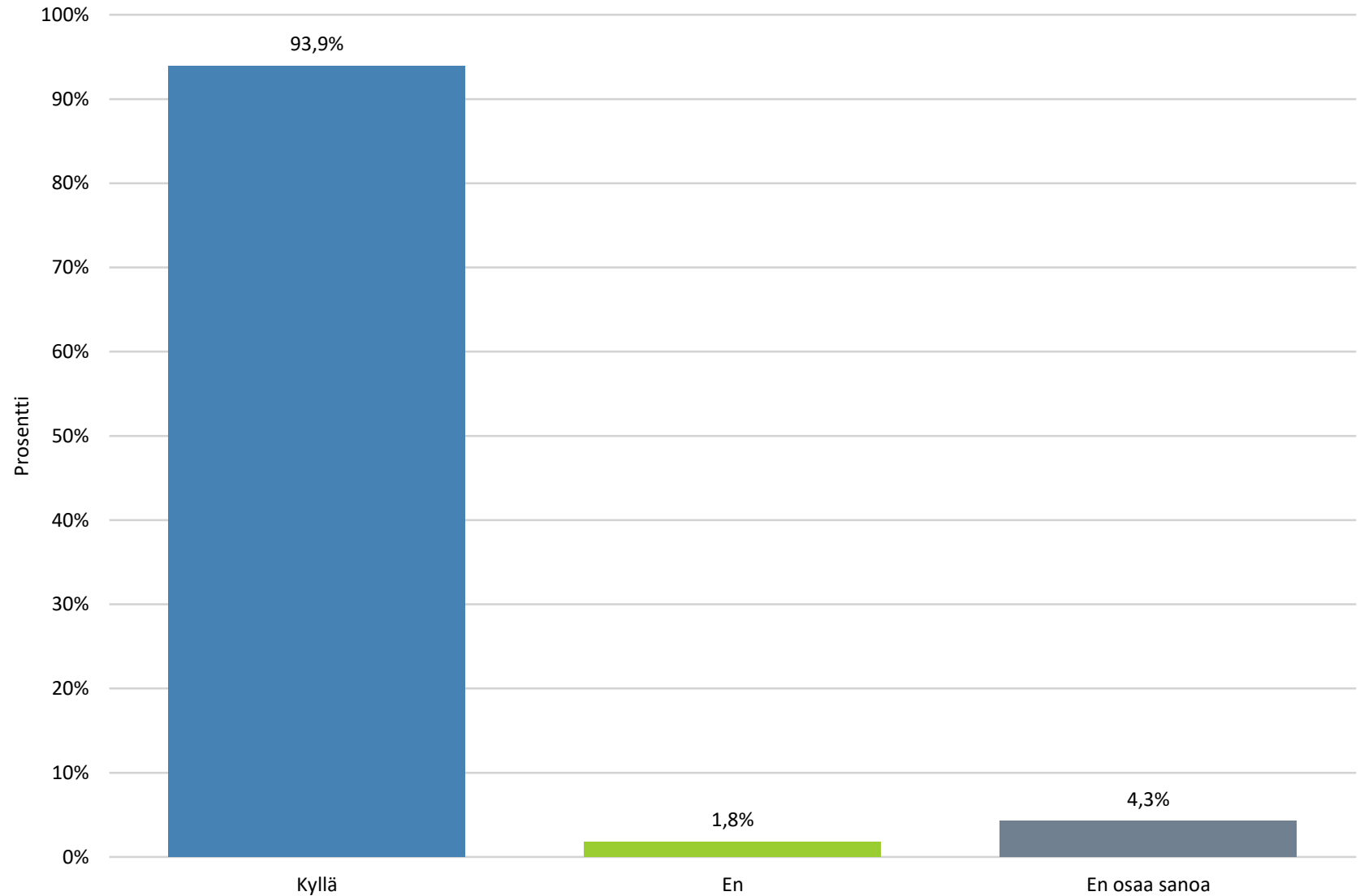
Maisemavaurioiden korjaaminen. Pilaantuneiden maiden, romujen ja roskien poistaminen luonnosta.

Kaupunkirakenteen tiivistäminen tuo sen tullessaan, että kohta kaupungissa ei ole mitään vihreää missään. Pelkkä ranta ei riitä luontoarvoksi eikä tee ympäristöä yhtään ystävällisemmäksi.

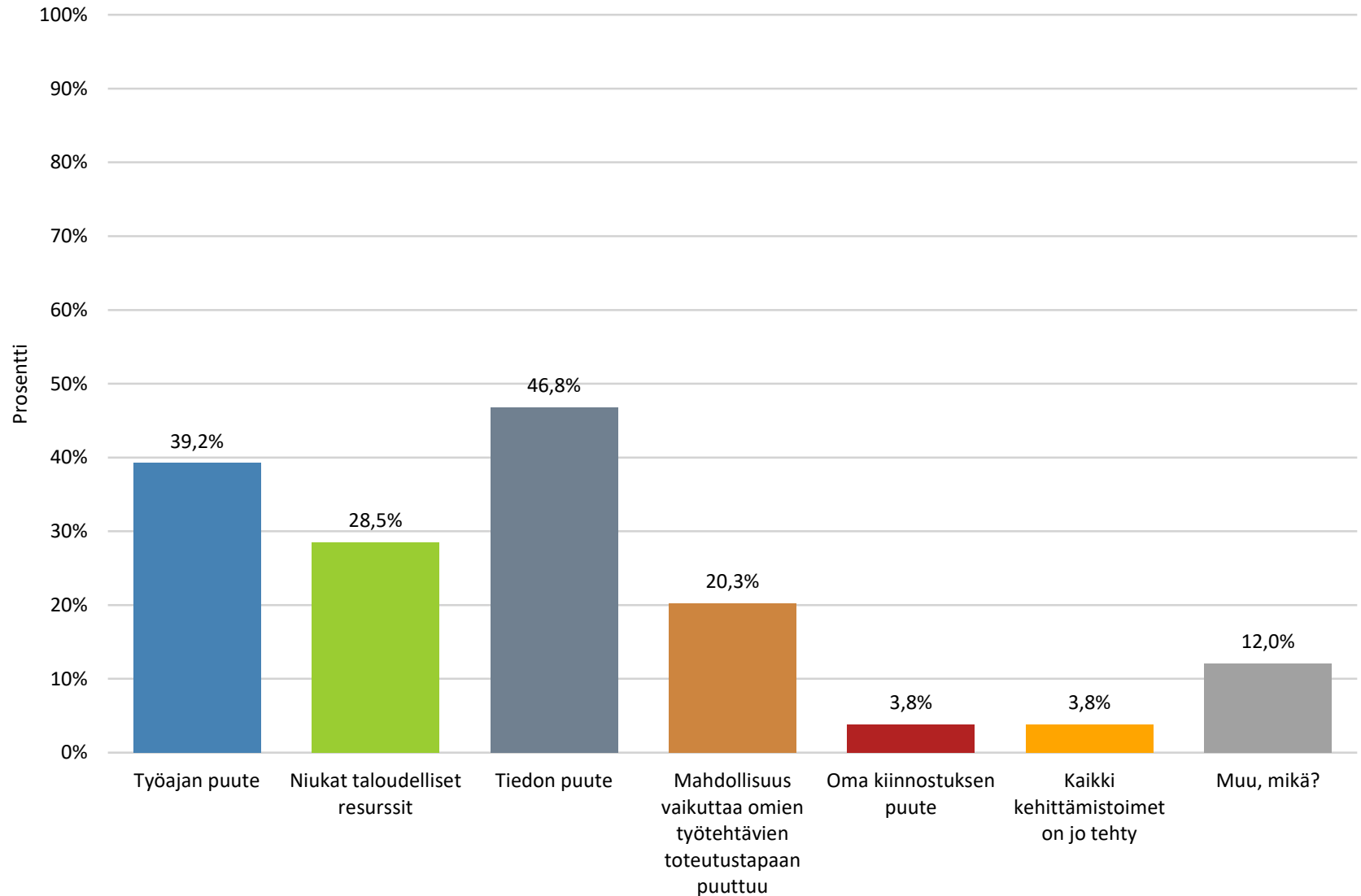
Energiatehokkuuden suosiminen rakentamisessa.

Kaupunkipyörien käyttöön otto.

“Oletko valmis kehittämään omaa työtäsi ympäristöystävällisempään suuntaan?”

“ Mikä on mielestäsi hidastava tekijä tai suoranainen este työtehtäväsi kehittämiseksi nykyistä ympäristöstävällisemmäksi?”

“ Mikä on mielestäsi hidastava tekijä tai suoranainen este työtehtäväsi kehittämiseksi nykyistä ympäristöystävällisemmäksi?”

Väärä asenne asiaan

Etätönn mahdollisuutta pitäisi hyödyntää entistä enemmän, niissä ammateissa joissa se olisi mahdollista. Se on nykypäivää.

Moniammatillinen yhteinen tahtotila

kehittämiskohteen löytäminen

Olematon kierrätyspiste mm muoville.

Sähköiset materiaalit eivät ole vielä yhtä kattavat ja laadukkaat kuin paperiset.

Itse työtehtävää ei voi muuttaa

työyhteisön saamattomuus/muutosvastarinta

Kollegoiden vanhanaikaiset työtavat

En usko olevan hidasteita, tahtoa ja asennetta sen sijaan tarvitaan

Töitä tulee tehtyä muuallakin kuin työpisteellä ja joskus on helpompaa kanniskella papereita kuin konetta mukana.

kierrätyspistettä ei ole lähellä

esim. kierrätysastiat, sähköisen viestinnän kehittämisen haluttomuus

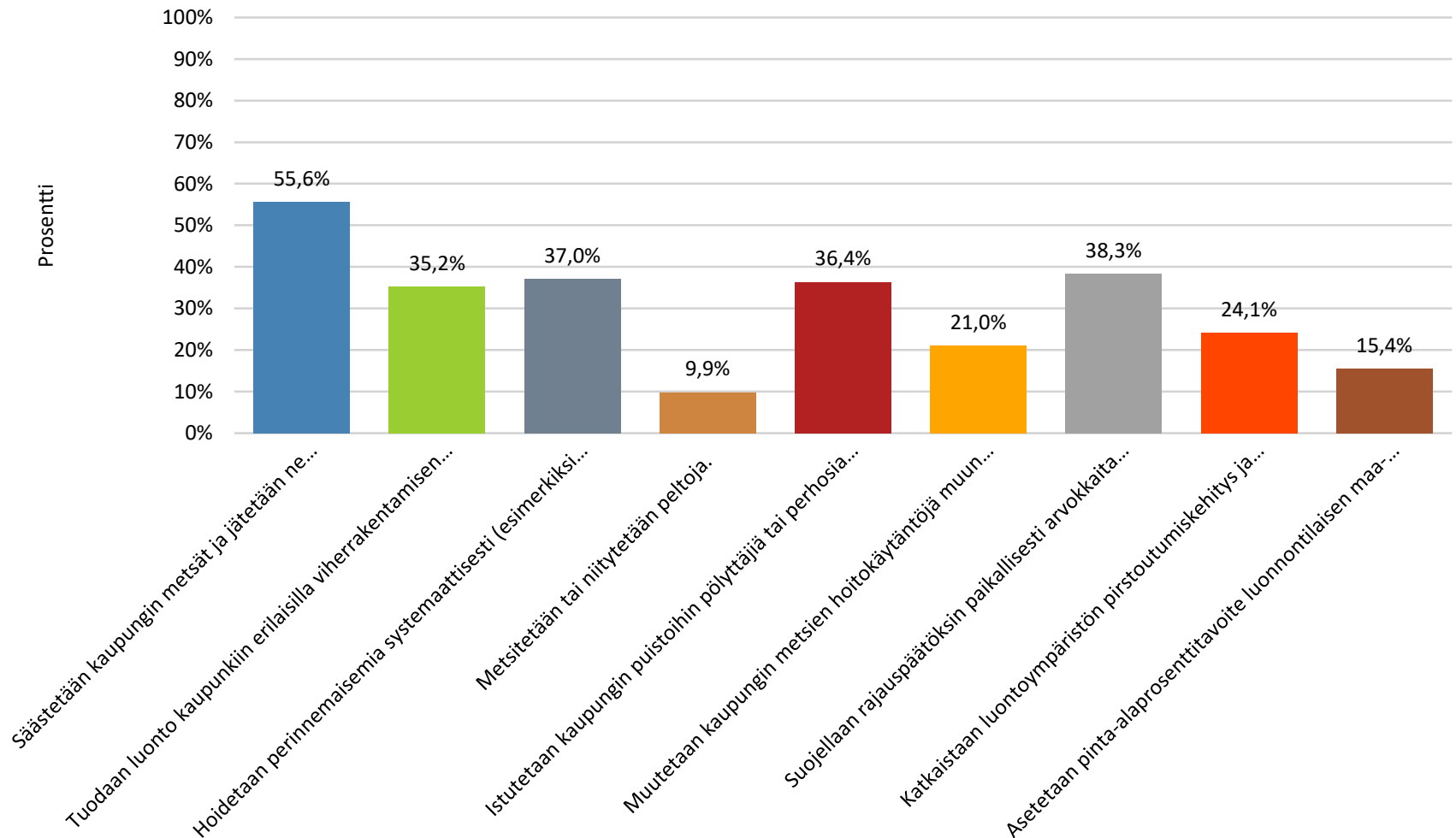
Vanhat tavat

kierrätysastioiden puute

maan tapa

Välineistö puutteellista

“ Mihin seuraaviin toimenpiteisiin Naantalin kaupungin tulisi etenkin keskittyä, jotta voitaisiin pysäyttää paikallisen luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen ja jopa parantaa luonnon nykytilaa? Valitse 1-3 toteuttamiskelpoisinta tai tärkeimmäksi katsomaasi toimenpidettä tai keksi jokin muu toimenpide.”

Nimi	Määrä	Prosentti	Keskiarvo
Säästetään kaupungin metsät ja jätetään ne rakentamisen ulkopuolelle.	90	55,6%	
Tuodaan luonto kaupunkiin erilaisilla viherrakentamisen ratkaisuilla.	57	35,2%	
Hoidetaan perinnemaisemia systemaattisesti (esimerkiksi lampaiden laidunnus lähellä asutusta).	60	37,0%	
Metsitetään tai niitytetään peltoja.	16	9,9%	
Istutetaan kaupungin puistoihin pölyttäjiä tai perhosia houkuttelevia kasveja.	59	36,4%	
Muutetaan kaupungin metsien hoitokäytäntöjä muun muassa niin, että lahoppuuston määrä kasvaa.	34	21,0%	
Suojellaan rajauspäätöksiin paikallisesti arvokkaita luonnonympäristöjä, vaikka varsinaista lainsäädännöllistä suojeluperustetta ei löytyisikään.	62	38,3%	
Katkaistaan luontoympäristön pirstoutumiskehitys ja luodaan tarvittaessa uusia yhteyksiä eri viheralueiden välille luonnon eliölajien liikkumisen parantamiseksi, esimerkiksi metsittämällä peltoja tai ojanvarsia.	39	24,1%	
Asetetaan pinta-alaprosenttitavoite luonnontilaisen maa-alan suojelemiseksi.	25	15,4%	
N	162		4,34

“Jokin muu, mikä?”

Naantaliin kuuluu muutakin, kuin vain Naantalin kaupunki Merimasku, Rymättylä ja Velkua. Kysymykset/vaihtoehdot pyörivät näköjään vain Naantalin keskustan ympärillä.

Perumalla asuntomessut ja perhetalo

Yksityisomistuksessa olevien metsien "pakkosuojelu". Otavan saarella kaadetaan liikaa metsää.

Luonnonsuojelujärjestöiltä konsultaatioapua, eliöstön suhteen. Toimenpide-ehdotukset, joilla tilanne saadaan kohennettua, jos joku eläinkunta uhattuna. Tampereella esim. suojeltiin liito-oravia ratikkareittiä muuttamalla.

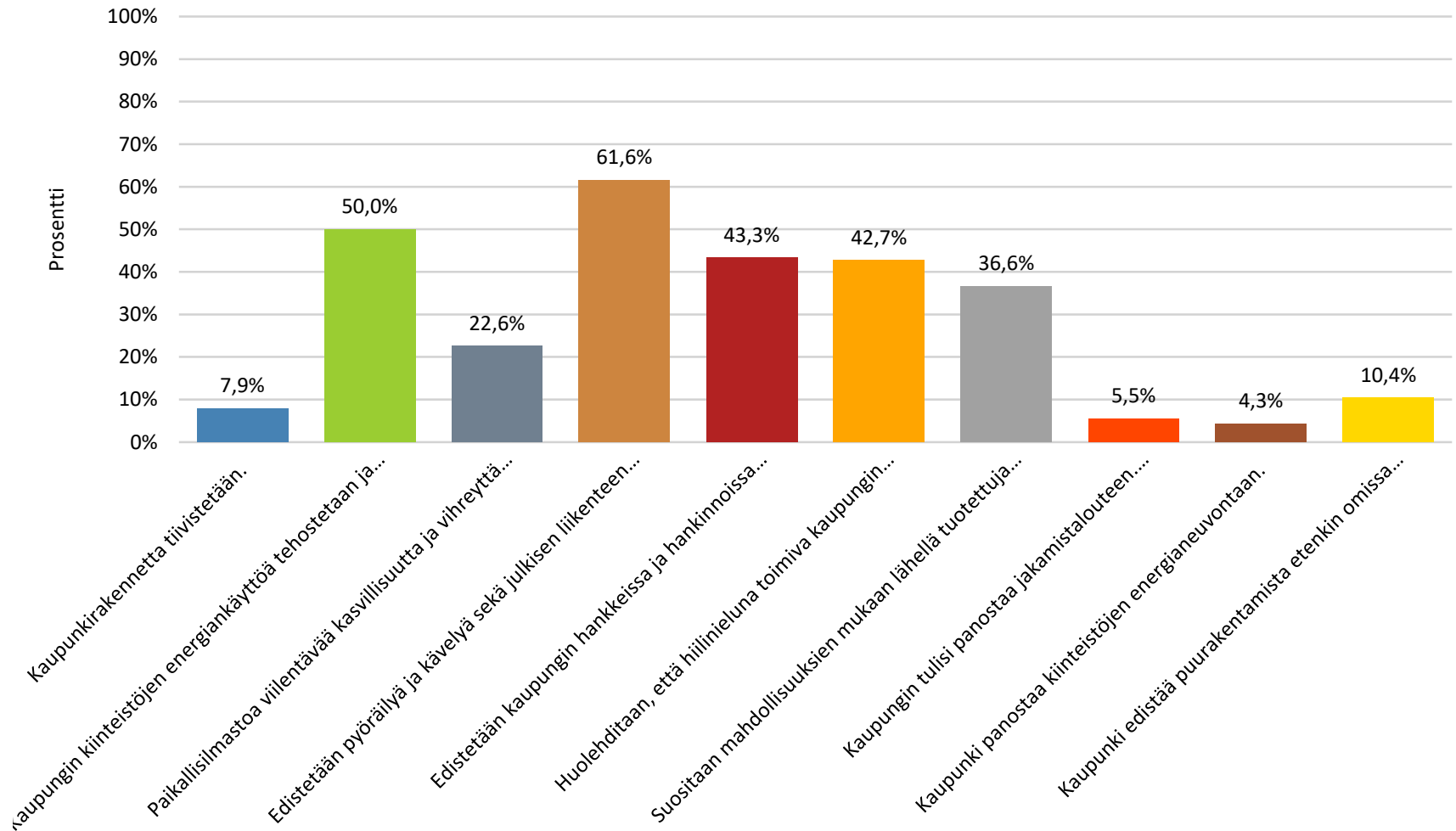
Ohjataan asukkaita puutarhajätteen hävittämisessä. Naantalissa on alueita, jossa asukkaat vuodesta toiseen kuormittavat metsäalueita omilla puutarhajätteillään. Esim. Maijamäentie-Maijanpolun metsikköön. Vieraslajien leviäminen.

Ei myönnetä rakennuslupia, jotka raiskaavat kallioiset ja metsäiset tontit yms.

Minua nyppii, kun osa ihmisistä ei välitä. Roskat pudotetaan käsistä. Valitettavasti se roskistaja on usein nuori ihminen. Juuri eilen näin kun noin 12-13v poika repäisi jätskipuikon muovipaperin ja pudotti maahan. Asennekasvatusta paljon.

Suojelemalla ainutlaatuista tuhannen saaren saaristoamme. Saastuttajat pois. Ei muuteta meren biodiversiteettia turhilla ruoppauksilla. Uudet asuinalueet rakennettava niin metsä-, maa- kuin meribiodiversiteetteja kunnioittaen.

“Mihin seuraaviin toimenpiteisiin Naantalin kaupungin tulisi etenkin keskittyä ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi?
Valitse 1-3 toteuttamiskelpoisinta tai tärkeimmäksi katsomaasi toimenpidettä tai keksi jokin muu toimenpide.”

Nimi	Määrä	Prosentti	Keskiarvo
Kaupunkirakennetta tiivistetään.	13	7,9%	
Kaupungin kiinteistöjen energiankäyttöä tehostetaan ja siirrytään uusiutuvien energiamuotojen käyttöön.	82	50,0%	
Paikallisilmastoa viilentävää kasvillisuutta ja vihreyttä tuodaan keskelle rakennettua kaupunkiympäristöä.	37	22,6%	
Edistetään pyöräilyä ja kävelyä sekä julkisen liikenteen käyttöä.	101	61,6%	
Edistetään kaupungin hankkeissa ja hankinnoissa materiaalien ja tuotteiden kiertotaloutta. Kiertotaloudella säästetään luonnonvaroja ja vähennetään muodostuvan hukan ja jätteen määrää. Materiaalien kulutus on tehokasta ja kestävä.	71	43,3%	
Huolehditaan, että hiilinieluna toimiva kaupungin metsäpinta-ala ei vähene.	70	42,7%	
Suositaan mahdollisuuksien mukaan lähellä tuotettuja palveluita tai materiaaleja hankinnoissa.	60	36,6%	
Kaupungin tulisi panostaa jakamistalouteen. Yhteiskäyttöiset tarvikkeet, tavarat, työkalut ja muut välineet vähentävät yksilön omia kulutustarpeita.	9	5,5%	
Kaupunki panostaa kiinteistöjen energianeuvontaan.	7	4,3%	
Kaupunki edistää puurakentamista etenkin omissa kohteissaan.	17	10,4%	
N	164		4,69

“Jokin muu, mikä?”

kasvisruokailu kouluihin, päiväkoteihin ja ruokaloihin mahdolliseksi

Huomioidaan Rymättylä liikennejärjestelyissä.

Kiinnitetään huomiota enemmän lasten ja nuorten tietoisuuteen kierrättämisestä ja sen opastamisesta. Tietoisuutta myös pienistä teoista, joita työntekijä voi tehdä omalla työpaikallaan.

Parannetaan julkisia liikenneyhteyksiä esim. Rymättylän suuntaan. Vuorotyöläiset eivät nyt pääse kulkemaan julkisilla työmatkojaan.

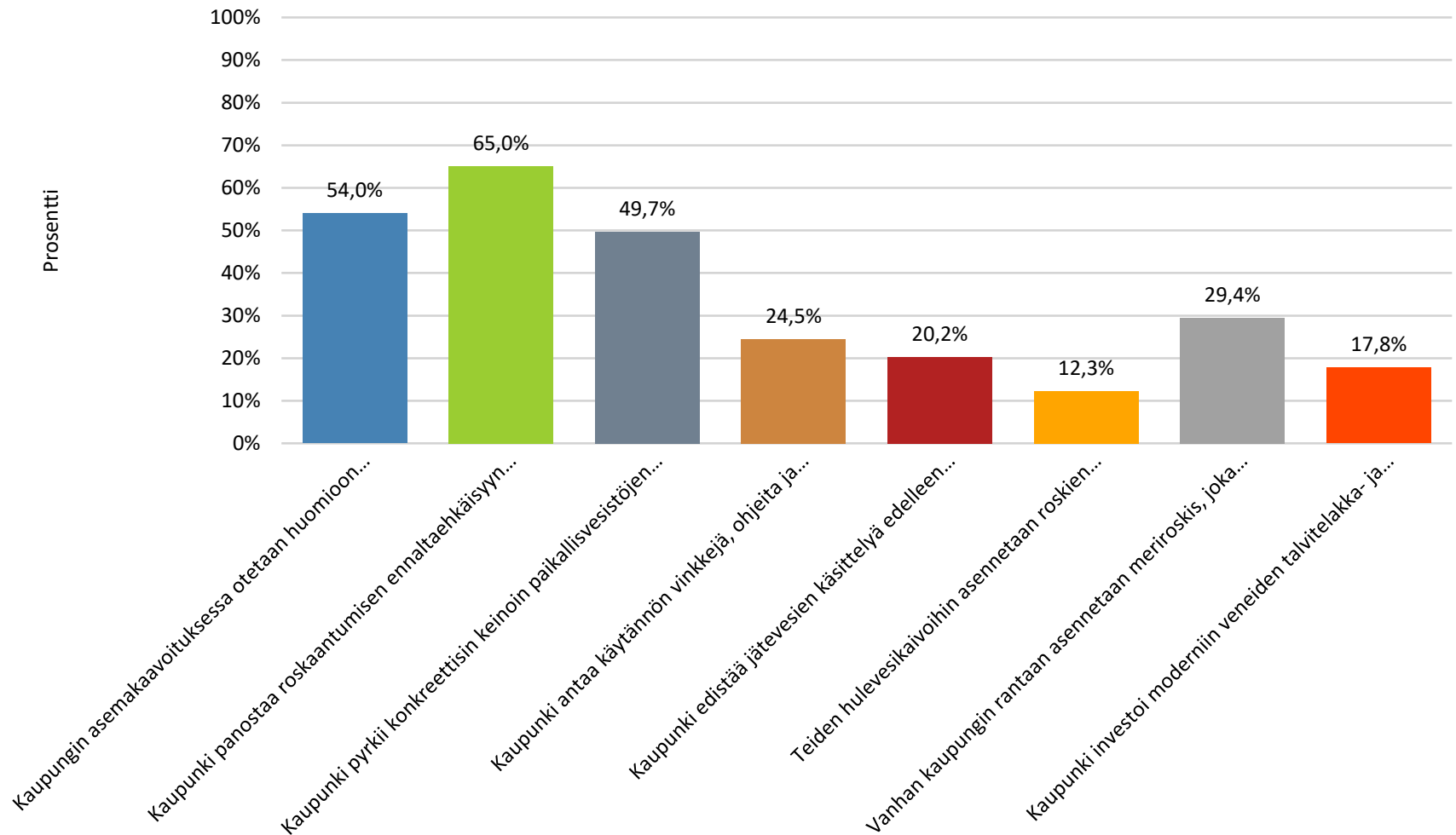
Kierrätys helpommaksi, kierrätyspisteitä enemmän asuinalueille.

Velkualle pyörätie tai -kaista.

Vähennetään viikonloppuisin tapahtuvaa autoliikennettä naapurikuntiin lisäämällä ja edistämällä kaupan ja palvelujen sijoittumismahdollisuuksia Naantaliin. Ei vastustamalla niitä.

Hiilinielupeltoja käyttöön myös.

“Mihin seuraaviin toimenpiteisiin Naantalin kaupungin tulisi etenkin keskittyä lähivesiemme tilanteen parantamiseksi? Valitse 1-3 toteuttamiskelpoisinta tai tärkeimmäksi katsomaasi toimenpidettä tai keksi jokin muu toimenpide.”

Nimi	Määrä	Prosentti	Keskiarvo
Kaupungin asemakaavoituksessa otetaan huomioon hule- ja sadevesien luontaiset pidätys- ja imeytyskeinot ravinteiden ja haitta-aineiden pääsyn estämiseksi vesistöön.	88	54,0%	
Kaupunki panostaa roskaantumisen ennaltaehkäisyyn riittävin keräysastioin yleisillä paikoilla ja siivoamalla tehostetusti ympäristöä.	106	65,0%	
Kaupunki pyrkii konkreettisin keinoin paikallisvesistöjen tilan parantamiseen yhteistyössä eri toimijoiden ja tahojen kanssa.	81	49,7%	
Kaupunki antaa käytännön vinkkejä, ohjeita ja toimintamalleja, miten kuntalainen tai paikallisyrittäjä voi toimia vesistön tilan kannalta paremmin esimerkiksi omalla tontillaan.	40	24,5%	
Kaupunki edistää jätevesien käsittelyä edelleen esimerkiksi laajentamalla viemäriverkostoa.	33	20,2%	
Teiden hulevesikaivoihin asennetaan roskien siivilöimiseksi verkot.	20	12,3%	
Vanhan kaupungin rantaan asennetaan meriroskis, joka poistaa kesällä meressä kelluvia roskia.	48	29,4%	
Kaupunki investoi moderniin veneiden talvitelakka- ja huoltoalueeseen, jolta mm. veneiden pesuvedet johdetaan hallitusti viemäriin.	29	17,8%	
N	163		3,50

“Jokin muu, mikä?”

Keräysastioita liian vähän koko kunnassa!

Koulujen oppilaat+henkilökunta siivoaa oman koulunsa lähiympäristön keväisin. Näin on omat poikani tehneet aikanaan.

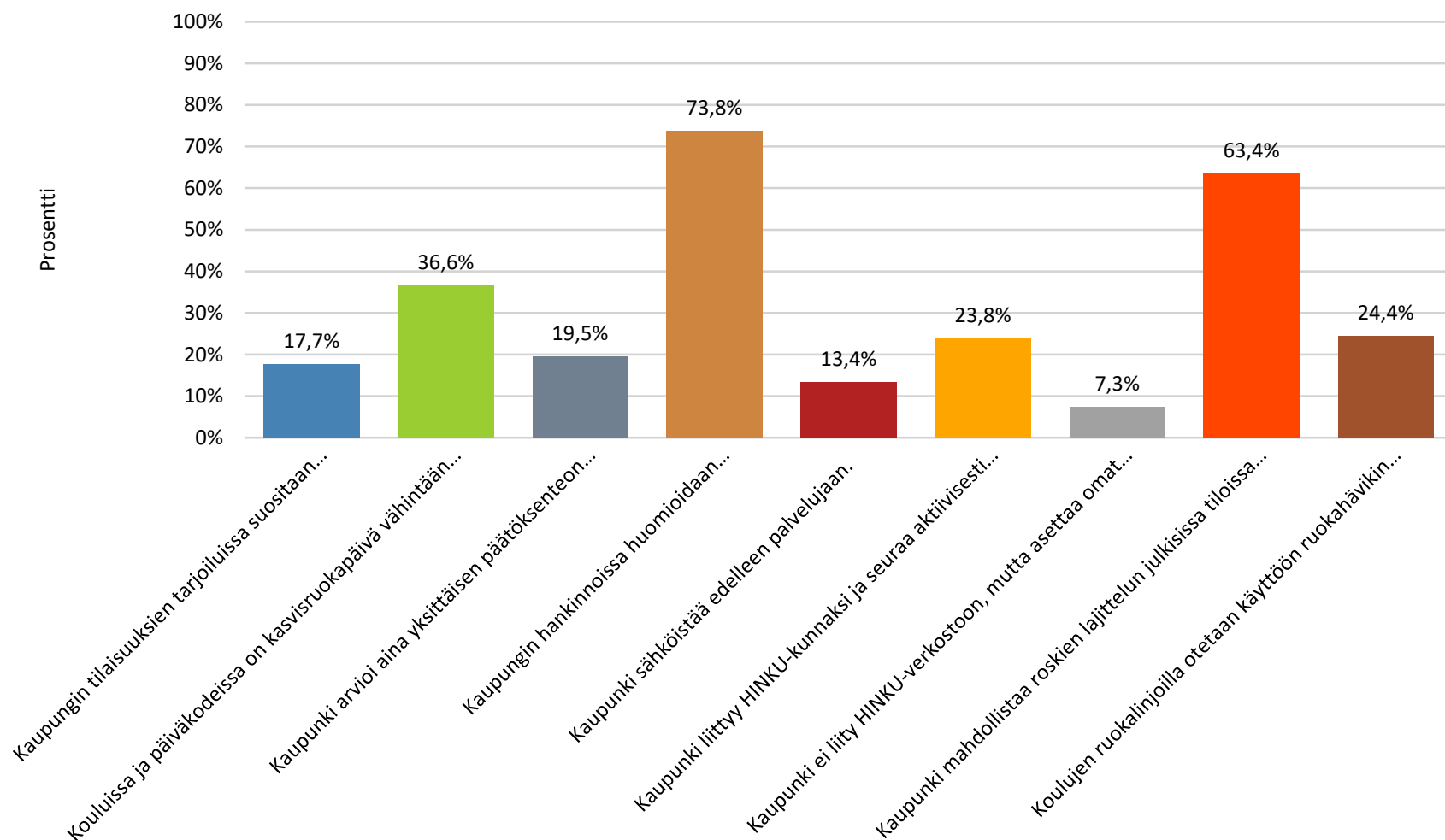
Jos heität roskia >laki ehdotus>sakko ja koiravero

Ihmisten asenne roskaamiseen pitää saada kielteiseksi. Ei auta, että puistopuoli käy meidän törkyjämme siivoamassa tiheämpään. Arvostan maatani, pidän kotiseutuni puhtaana! Aivoton roskaa! Toki silloin on oltava myös tiheä roskisten tyhjäys ja verkosto.

“Valitse enintään kolme toimenpidettä, joilla voitaisiin tuoda näkyvästikin esille Naantalin kaupungin kestävän kehityksen mukainen toimintakulttuuri.”

Kestävän kehityksen Naantali

Kaupunki haluaa toimia kestävän kehityksen periaatteita noudattaen. Luonnon ja ympäristön kannalta kestävän kehityksen mukaisesti toimiminen edellyttää, että säilytämme ympäristömme puhtaana ja luonnon elinvoimaisena vielä tulevillekin sukupolville asti.

Nimi	Määrä	Prosentti	Keskiarvo
Kaupungin tilaisuuksien tarjoiluissa suositaan kasvispainotteista lähiruokaa.	29	17,7%	
Kouluissa ja päiväkodeissa on kasvisruokapäivä vähintään kerran viikossa.	60	36,6%	
Kaupunki arvioi aina yksittäisen päätöksenteon yhteydessä päätöksen ympäristövaikutukset vähintäänkin sanallisesti.	32	19,5%	
Kaupungin hankinnoissa huomioidaan ympäristöystävällisyys.	121	73,8%	
Kaupunki sähköistää edelleen palvelujaan.	22	13,4%	
Kaupunki liittyy HINKU-kunnaksi ja seuraa aktiivisesti päästökehitystään.	39	23,8%	
Kaupunki ei liity HINKU-verkostoon, mutta asettaa omat päästövähennystavoitteensa, jota seurataan aktiivisesti konsultilta ostetuin laskelmin.	12	7,3%	
Kaupunki mahdollistaa roskien lajittelun julkisissa tiloissa ja keskeisimmällä turistialueella.	104	63,4%	
Koulujen ruokalinjoilla otetaan käyttöön ruokahävikin punnitus, ja tuloksia seurataan, jolloin koulut voivat keskenään kisata, minkä koulun hävikki on pienin oppilasta kohden.	40	24,4%	
N	164		5,12

“Jokin muu, mikä?”

Keskustan rakentaminen lopetettava -->keskusta on muutenkin ahdas ja tukkoinen

Kasvisruokaan pitää myös panostaa eli keittiölle pitää olla resursseja myös toteuttaa hyvää kasvisruokaa! Roskien lajittelua näkyvämmäksi turistipaikoilla ja bussipysäkeille kunnon roskikset, joiden tyhjennyksestä huolehditaan.

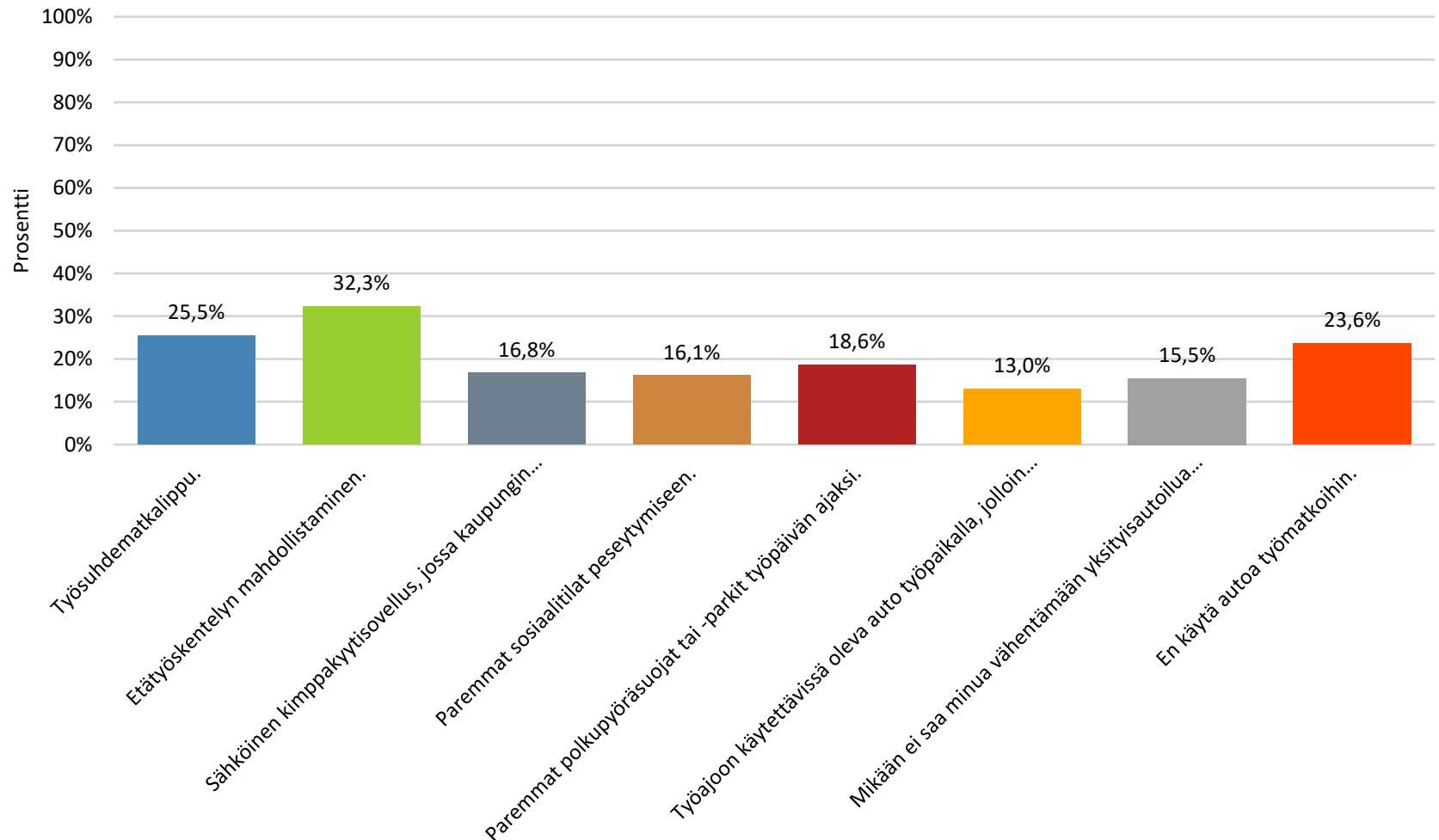
Ei mieles'täni ole järkevää "Naulata jotakin asiaa kiinni esim. Hinkun muodossa" vaan kehittää pienin askelin luonnollisen toteutustavan puitteissa joka toiminnassa ympäristö huomioiden.

Tarvitaan useampia muovin ja pahvin lajittelupisteitä Luonnonmaalle.

Myös enemmän resursseja kasvis- ja vegaaniruokan kehittämiseen ja valmistamiseen.

“ Mikä saisi Sinut vähentämään yksityisautoilua työmatkojen osalta?”

Naantalın kaupungin henkilöstön työmatkaliikenneLiikenteen osuus Suomen hiilidioksidipäästöistä on noin viidennes. Liikenteen ilmastovaikutuksista ylivoimaisesti suurin osa aiheutuu henkilöautoliikenteestä. Vaikka ajoneuvojen energiatehokkuus on parantunut, liikenteen kasvihuonekaasupäästöjä ei ole onnistuttu laskemaan samassa mittakaavassa, sillä liikennesuorite eli ajettujen kilometrien määrä on kasvanut. Ennusteiden mukaan henkilöliikenne tulee tulevina vuosikymmeninä edelleen kasvamaan.

Nimi	Määrä	Prosentti	Keskiarvo
Työsuhdematkalippu.	41	25,5%	
Etätyöskentelyn mahdollistaminen.	52	32,3%	
Sähköinen kimppakyytisovellus, jossa kaupungin työntekijät voisivat tarjota kyytiä toisilleen tietyille reiteille ja tiettyinä kellonaikoina. Olen valmis tarjoamaan kyytiä muille tai hyppäisin mielelläni toisen kyytiin.	27	16,8%	
Paremmat sosiaalililat peseytymiseen.	26	16,1%	
Paremmat polkupyöräsuojat tai -parkit työpäivän ajaksi.	30	18,6%	
Työajoon käytettävissä oleva auto työpaikalla, jolloin oman auton käytölle työajoon ei olisi enää tarvetta.	21	13,0%	
Mikään ei saa minua vähentämään yksityisautoilua työmatkojeni osalta.	25	15,5%	
En käytä autoa työmatkoihin.	38	23,6%	
N	161		4,17

“ Sana vapaa! Tässä voit antaa palautetta kyselystä, tai lähettää terveisiä ja toiveita ympäristöohjelmatyöhön liittyen. Voit myös ideoida lisää kaupungin tehtäväksi sopivia yksittäisiä toimenpiteitä Naantalin paikallisympäristön tai luonnon tilan parantamiseksi.”

Olen erittäin iloinen että Naantalin kaupunki on tarttunut tähän aikamme suurimpaan ja keskeisimpään ongelmaan ja aikoo todellakin tehdä jotain monimuotoisuuden köyhtymisen ehkäisemiseksi ja ilmastomuutoksen torjumiseksi. Kiitos!

Hyvät palvelut myös saaristoon, vähentää yksityisautoilua. Kunnolliset kevyenliikenteen väylät saaristoon, vähentää yksityisautoilua. Jätteenkierrätyspisteitä ja roskia yleisille paikoille riittävästi. Otetaan huomioon myös saariston olosuhteet, eikä vain kanta Naantalin olosuhteita.

Muovinkeräyspisteitä pitäisi saada lisää

Saaristokunnat pitää myös huomioida esim. riittävästi roska astioita kävelyteiden varteen. Ja kantakaupungissa olevat koirien kakkapussitelineet puuttuvat kokonaan saaristokunnista. Ja pyörätie pitäisi vihdoinkin rakentaa ainakin Hankarantaan asti, mieluiten Aaslalle asti. Onhan tämä SAARISTON UPEA RENGASTIE!!

Kierrätys mahdollisuudet kuntoon!!

Julkinen liikenne paremmaksi Rymättylässä. Rymättylän sisäinen toimiva julkinen liikenne vähentäisi vanhempien pakkoa kuskata lapsia ja ajaa edestakaisin jopa kymmeniä kilometrejä. Etenkin koulujen vapaapäivinä/lomilla sisäinen kulkeminen on ongelma. Naantaliin kulkevan bussin arki-ilta lisäys on melko hyvä, ehkä vielä myhemmin voisi tulla viimeinen bussi - näillä aikatauluilla ei pääse Naantaliin töihin 7:ksi tai pois 21 päätyvästä vuorosta -> pakko omistaa auto. Viikonloppuisin julkinen liikenne on täysin mitäänsanomaton ja kulkee väärään aikaan -> pakko omistaa auto, perheessä useampi auto. Turhaa bensa-kulutusta, kun kaikki ajaa peräkkäin Naantaliin ja takaisin.... Toimiva bussi ja riittävät parkkipaikat Rymättylässä. Ja pyörätie kuntoon Naantali-Hanka!! Pyörällä kulkee lapset ja jopa työmatkalaiset, mutta ilman katuvaloja ja pyörätietä/kunnollista piennarta se on vaarallista koko Rymättylän alueella. "Pikkuteilläkin" kulkee rekkaa ja traktoria ja ajetaan kovaa!

Roskaaminen on ihan järkyttävää. Jo 6v. "pääsiäisnoita" heitti metallisen suklaamunan kääreen suoraan maahan. Miten tällainen saadaan loppumaan? Auttaisiko se, että joutuvat itse keräämään toisten roskia? Kouluihin enemmän ympäristökasvatusta, kodit eivät sitä enää osaa. Opetetaan jo pienestä suojelemaan ja kunnioittamaan luontoa; sammalta ei revitä, oksia ei katkota ym. ym.

"Yksi autoton päivä viikossa" -ajattelumallin lanseeraaminen uudestaan. Saaristo, alkaen Luonnonmaan saaresta Otavaan ja eteenpäin ei tule kestämaan jatkuvaa edestakaisin ajelua. Kun on menty viikonlopuksi kotiin tai mökille, on käyty sen verran kaupassa, ettei tarvi heti lauantaiamuna taas ajaa kauppaan ja takaisin. Kaksitahtimoottoreiden käyttökielto niin maalla kuin vesistöissä. Soutuvenettä voi myös soutaa ja purjeveneiden "mastonkuljetusta"(siis apumoottorilla ajaa) olisi rajoitettava. Purjehtikaa veneilijät ja pelastakaa saaristo. Kaupungintalolle ja virastotalon pysäköintialueelle sähköautojen latauspisteet.

Mitä merkitystä asiaan perehtymättömien ihmisten mielipiteillä on? Miten joku satunnainen kaupungin työntekijä voi sanoa yhtään mitään siitä, millä mittarilla kannattaa mitata, tai mikä olisi paras tapa suojella Itämeriä? Eivät nämä ole mitään mutu-kysymyksiä. Itsellä sentään biologin koulutus ja jonkun verran kokemusta ympäristöasioista töiden ja vapaaehtoistoiminnan kautta, ja silti olisi edellyttynyt laajaa perehtymistä että olisin osannut vastata kysymyksiin mitenkään järkevästi.

Hienoa työtä! Toivottavasti tulevaisuudessa osataan toimia niin että vielä monet sukupolvet voivat nauttia puhtaasta, terveestä ja kauniista ympäristöstä ja osaamme kaikki yhdessä pitää huolen siitä mitä meillä on.

Kesällä enemmän nuoria siivoamaan kaupunkiympäristöä. Kouluissa siivoustalkoita, jollin nuoretkin ymmärtäisi roskaamisen tyhmyyden.

Toivon, että tuleva Luonnonmaan koulurakennus (perhetalo) lämmitettäisiin uusiutuvalla energialla, esim. maa- ja aurinkolämmöllä.

Perinnemaisema rakennuksineen ja maastoineen on ehdottomasti säilytettävä. Tämä pitää ottaa huomioon erityisesti Luonnonmaan uudisrakentamisessa. Nyt jo on tuhattu eliörikasta rantojen tervaleppämetsää eikä uusi rakennuskanta sovellu olemassa olevaan ympäristöön.

Hyvä kysely, toivottavasti poikii konkreettisia toimia!

Kimppakyyti/ julkinen liikenne ei toimi täällä maaseudulla, jossa olen ainoa kylän ulkopuolella töissä käyvä henkilö.

Ideaali olisi työnantajan tarjoama sähköpyörä (maasto mäkistä, pitäisi jaksaa tehdä töitäkin..)

Peräänkuulutan muovin keräystä, täysien pyykkikoneellisten pesua, vältettäisiin turhaa veden lotrausta, kierrätys jne jne..Pienistä puroista ne meretkin syntyy.

Pienetkin asiat vaikuttavat => kerää roska/päivä luonnosta pois:)

Viiden hengen perheemme on kierrättänyt ja kompostoinut suunnitelmallisesti jo lähes viidentoista vuoden ajan ja voimme suositella sitä kaikille lämpimästi :) Naantaliin muutettuumme, olemme tyytyväisinä huomanneet, että uuden kotimme läheltä löytyy kierrätyspiste. Pisteet siitä, että myös muoville on oma astiansa. Uffin/ pelastusarmeijan keräysastiaa ei ole samassa yhteydessä, mikä on tosi harmi. Kaiken kaikkiaan kierrätyspisteitä (erit.muovin) tulisi lisätä eri puolille kaupunkia. Kun esim. Raision myllystä löytyy hyvä kierrätyspiste, myös kauppa-asiat ohjautuvat luonnollisesti siihen suuntaan (koska samalla reissulla hoituvat). Esim. Naantalin s-marketin pihalle tällainen kierrätyspiste saattaisi jopa mahtua tilan puolesta..? Tai jonkun toisen kaupan kylkeen :)

Lisää luontopolkuja, pyöräiteitä (myös metsäpolkuja) lisää, opasteita pyöräiteille

Asia on tärkeä! Pidän tärkeänä, että panostaisimme työyksiköissä pienillä arjen teoilla ja valinnoilla ympäristöasioihin. Ympäristöohjelman tekstistä ei saisi tulla liian löysää ylätasoa korulauseiden latelua, vaan arkiseen toimintaan liittyvä toimenpideohjelma.

Lisää kierrätyspisteitä, nopea informaatio kuntalaisille mitattavien asioiden tuloksista esim. veden ja ilman laatu.

Viheralueita lisää, maltti vanhan kaupunginosan ja kylpylän läheisyyden alueiden rakentamisessa, rantojen rehevöitymisen estäminen, lisää pyöräiteitä.

Yksilö voi vaikuttaa ympäristöönsä esim. lajittelemalla jätteitä. Kun mökkikausi alkaa, Luonnonmaan jätepiisteet tursuavat, ja ihmiset jättävät roskat jäteastioiden viereen. Tarvitaan lisää esim. muovin ja pahvin lajittelupisteitä.

Hyvä, että teitte tämän kyselyn ja työskentelette ympäristön hyväksi. Tästä voitaisiin saada Naantaliin lisää brändiarvoa. Joukkoliikenteen tukeminen työmatkoja varten olisi erittäin konkreettinen toimenpide; Turku-Naantali -välillä on liikaa yksityisautoiluun perustuvaa työmatkaliikennettä ja usein autoja katsoessa ainut henkilö autossa on ajaja.

Luonnonmaan kaavoitusta kerrostaloilla, kaupoilla, asuntomessualueena yms hillittävä. Hyvät lenkkimaastot vaarassa jäädä asuntokokonaisuuksien alle rymätyläntiellä.

Luonnonmaa pidettävä siistinä, viihtyisänä ja suojeltava metsiä/peltoja yms. Asuntomessut ok, mutta ei tämä uusi 900 hlö asuinalue.

Koirankakkapussitelineet takaisin myös keskustan ulkopuoliselle alueella. Roskiksia lisäävä huomattavasti keskustan ulkopuolisille alueille, kävelyteiden varsiin. Hyvänä esimerkkinä Teräskadulla Karvetissa josta tie muuttuu Tammistontieksi Tammistossa ei ole ainuttakaan roskista koko matkalla.

Muovinkierrätys ehdottomasti pakolliseksi kaupungin toimipisteisiin.

Kuntalaisten kannustaminen roskaamattomuuteen ja yhteisistä alueista huolehtimiseen. Esim. asuinalueen siivous talkoovoimin, mitä kaupunki voisi mahdollisesti tukea. Lasten ja nuorten valistus ja vastuuttaminen kouluympäristön roskattomuudesta. Bussipysäkeille roskikset. Ekologinen/kasvipainotteinen ruoka kaupungin ruokaloissa (myös kansanterveydellinen vaikutus) ja kahvitilaisuuksissa kertakäyttöastioista luopuminen tai vähintäänkin kierrättäminen. Hävikkiruoan eteenpäin jakaminen.

Yksikkökohtainen "kisa" pienten ekotekojen ideoimiseksi.

Kansallinen kaupunkipuisto ulotetaan Naantaliin

Yksityisautoilun vähentämiseen auttaisi kevyenliikenteen väylien kehittäminen.

Kaikkien koulujen ja varhaiskasvatusyksiköiden ympäristössä tulee olla luontoa ja metsää, jotta lapset pääsevät metsään oppimaan ja liikkumaan. Hyvin ajankohtaista nyt, kun kouluverkkoa uudistetaan.

Naantalin kaupunki voisi parantaa kierrätystä kaupungin toimipisteillä. Rantaan ja keskustaan olisi hyvä saada enemmän roskiksia. Tiedottaa kuntalaisia enemmän ympäristön suojelun tärkeydestä ja miten sitä voi suojella. Tehdä erilaisia tempauksia, esim. kerätään roskea luonnosta, vapaaehtoiset voisivat osallistua. Tarvitsee vain tiedottaa asioista ja tehdä niistä mielenkiintoisia.

Koulujen opetuksessa voisi lisätä ympäristönsuojeluaihetta.

Sähköautojen latauspaikkoja lisäävä, esimerkiksi kaupungin työntekijöille varattuja paikkoja lisäävä. Terveyskeskuksen pihaan tällainen ainakin tarvittaisiin.

Kierrätyspisteitä todella paljon enemmän ihan joka paikkaan ja niiden riittävä tyhjentäminen.

Luontopolkujen kunnossa pitäminen mahdollistaa lasten kanssa retkeilyn (esim. Viialanjärvi) ja lujittaa lapsen luontosuhdetta. Pidetään huolta, että yleisille rannoille on vapaa pääsy ja luonnon monimuotoisuutta kunnioitetaan (esim. Kailo). Suojellaan kaupunkilaisille tärkeitä hengähdyspaikkoja luonnossa (kuten Tallipuisto). Naantalista ei saa muodostua "autolla luontoon" kaupunki, lähiluonto ja sen saavutettavuus kunniaan.

Jäljellä olevien metsäalueiden säilyttäminen kantakaupungin alueella sekä Karvetti, Tammisto, Nuhjala, ruona Soininen ja Immainen!

Naantali voisi tukea/velvoittaa kauppvoja ja ravintoloitaan siirtymään pois muovin käytöstä. Pussit paperia ja biohajoavaa ja pahvia, bambua. Kulttuuritekopalkintoja niille yrityksille, jotka ottavat muovittomia tuotteita eniten käyttöön. Lähi tuotteiden parempi markkinointi ja asennekasvatus siihen suuntaan. Kuka oikeasti tarvitsee esimerkiksi espanjalaisia tuoremansikoita joulu-huhtikuussa? Lentokonepetroolia palaa ja omat säilömis- ja pakastustaitomme vain heikkenevät.

Merkittävät asiat puuttuvat kysymyslistasta, mm.: ravinnevalumat mereen, kiertotalous, keinot luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi... yms.

Kierrättäminen esim. Naantaliin kuuluvissa saaristokunnissa on tehty erittäin vaikeaksi, kierrätysastioita ei ole, niitä ei ole riittävästi tai ne sijaitsevat hankalasti saavutettavissa paikoissa.

Kattava Föli-reitistö kaupunkiin. Soininista ei pääse (eikä varmaan kaikista muistakaan ns. uusista omakotialueista/kaupunginosista) kaupungille yleisellä kulkuneuvolla. Pakko käyttää talvisin omaa autoa ja kun tekee vuorotyötä myös pyhisin, kimppekyyti ei onnistu. Kesäisin pyöräilen, kiitos hyvistä pyöräiteistä!

Soininen unohdettu liikennemerkeissä - Immanenkin näkyy tienviitoissa, jopa Hakapellon haustausmaa, mutta Soinisiin ei ole opasteita. Siellä asuu kuitenkin merkittävä määrä kaupunkilaisia.

Ehdottomasti kantakaupungin nykyiset metsä- ja ranta-alueet on pidettävä rakentamattomina. Kaupunkialueella tarvitaan myös aitoa luontoa sekä ilmastoon, ympäristön monimuotoisuuden että ihmisten hyvinvoinnin kannalta. Nykyinen keskustarakentaminen ja muu kantakaupungin rakentaminen sekä mahdolliset suunnitelmat, esim. Lammasluodon tai Ruonan yhdystien lähelle metsiköihin, tuntuvat jo nyt järjettömiltä ja tukehduttavilta luonnon ja ihmisten hyvinvoinnin kannalta. Myös Naantalin imagoon kuuluu aitoa luontoa joka puolella; sitä halutaan, kun muutetaan Naantaliin. Ennen kaikkea kuitenkin ympäristötavoitteiden kannalta se on tärkeää säilyttää!

Etätyöskentely tulisi mahdollistaa myös käytännössä. Omasta autosta voisi myös luopua, mikäli kaupunki tarjoaisi työpäivän aikana auton käyttöön. Kasvisruokavalio isompaan rooliin: kokoustarjoiluissa ei lihaa, ja kouluihin ja päiväkoteihin ym. laitoksiin kasvisruokapäivä vähintään kaksi kertaa viikossa.
